

KAPLUMBAĞA Fanzin

29 Ekim 2023 100. Yıl Özel Sayı

Ağır ol!

@Ada Günay

kaplumbagafanzin@hotmail.com

@kaplumbagafanzin

Bu ekim ayında da yeni bir sayıyla sizlerle; ancak bu sefer ayrı bir heyecan, ayrı bir coşkuyla geliyor Kaplumbağa. Cumhuriyetin 100. yılına girdik, özel sayı hazırlamamak olmaz. Ön sözde bile cumhuriyet için söylenecek çok şey var ama hepsini buraya yazmaya çalışsak sığdıramayız. Buraya yazamadığımızı yakınmamıza bakmayın, sonraki sayfalar 29 Ekim'in coşkusunu anlatmaya yetecektir.

Bu dönem yeni gelen bir sürü Tosbağa olarak ilk sayımız için özel bir sayı hazırlayacağımızdan biraz telaş vardı içimizde. Neyse ki güzel sonuçlar elde ettik, şu an ön sözü okuyor olmanız da bunun kanıtıdır herhalde. Cumhuriyet'in 100. yılı için yapılan bir çalışmada yer alabilmek mutluluk vericiydi. Umarız ki bu sayıdaki yazıları yazarken hissettiklerimizi sizler de okurken hissedebilirsiniz.

Her şey bir yana, okul yeni başladı derken bir bakmışız ekim ayı bitmiş. Zaman ancak geçince hızlı aktığı fark ediliyor. Daha da kötüsü, sınav haftası gelmek üzere. Herkese sınavlarında başarılar diliyoruz.

İyi bayramlar, keyifli okumalar!
Kaplumbağa Fanzin

ATATÜRK ANLATIYOR

Yüzümü gökyüzüne dönmüş, temiz bir nefes alıyordum. Artık düşüncelerimi durduramıyordum. Onlar arasında bir bağlantı kuruyor ve sakince zihnimi topluyordum. Haya-tım boyunca hakimiyetin kayıtsız şartsız milletin olduğunu ve her zaman yönetim şekli-nin cumhuriyet olması gerektiğini düşünüyordum. 23 Nisan 1920'den beri Türkiye'yi idare eden Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, milli egemenlik esasına dayanı-yordu. Bu aslında adı konulmamış bile olsa bir cumhuriyet yönetimiydi fakat cumhuri-yetin önündeki en büyük engel saltanattı. Bu engeli yaptığım bir konuşma sayesinde ve TBMM'nin de bunu kabul etmesiyle birlikte 1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılması ile aştım. Artık ülke meclis hükümeti tarafından yönetiliyordu. 25 Ekim 1923'te hükümetin istifa etmesiyle büyük bir sorun ortaya çıkmıştı fakat bu durum Cumhuriyet'i ilan etmek için iyi bir fırsattı. Vakit ne uyumanın vaktiydi ne de oturmanın.

27 Ekim 1923'te İcra Vekilleri Heyeti'nin istifası ve yerine meclisin güvenini kaza-nacak yeni bir kabine kurulamamıştı. Bu soruna acil bir çözüm bulmalıyım ve 28 Ekim 1923 akşamına kadar hükümetin kurulamaması üstüne Çankaya Köşkü'nde arkadaş-larım için bir yemek hazırlamak istedim ve aklımda bu yemekte bulunması gereken ki-şiler vardı. Gece olmuştu. Çankaya'ya gitmek üzere Meclis binasından ayrılırken, beni beklemekte olan Kemalettin Sami Bey ve Halit Paşalarla karşılaştım. Benimle konuşmak için geç vakte kadar orada beklediklerini anlayınca akşam yemeğine gelmelerini, Milli Savunma Bakanı Kazım Paşa vasıtasıyla kendilerine bildirdim. İsmet Paşa ile Kazım Paşa'ya ve Fethi Bey'e de benimle birlikte Çankaya'ya gelmelerini söyledim. Çankaya'ya gittiğim zaman orada, beni görmek üzere gelmiş olan Rize Milletvekili Fuat, Afyonkarahisar Milletvekili Ruşen Eşref Beylerle karşılaştım. Onları da yemeğe davet ettim. Yemek sırasında herkesin meraklı gözlerle bana baktığını hissediyordum. Daha fazla onları bekletmemek adına konuşmaya başladım:

-Efendiler! Yarın cumhuriyeti ilan edeceğiz.

Orada bulunan arkadaşların fikrime katılmasıyla birlikte yemeği bıraktık. O dakikadan itibaren nasıl bir yol izlememiz gerektiğini planlayarak arkadaşları görevlendirdim ve sonra konuşmaya başladım:

-Efendiler, görüyorsunuz ki Cumhuriyet ilanına karar vermek için Ankara'da bulunan tüm arkadaşlarımı davet ederek onlarla görüşüp tartışmaya asla lüzum ve ihtiyaç görmedim. Çünkü onların da benim gibi düşündüklerinden şüphe dahi etmiyorum. Halbuki o sırada Ankara'da dahi bulunmayan bazı kişiler, yetkileri olmadığı halde, kendilerine haber verilmeden, düşünce ve rızaları alınmadan Cumhuriyet'in ilan edilmiş olmasını bize gücenme ve bizden ayrılma sebebi saydılar.

O gece birlikte olduğumuz arkadaşlar erkenden ayrıldılar. Yalnız İsmet Paşa Çankaya'da misafirdi. İsmet Paşa'yla birlikte bir kanun tasarısı hazırladık ve ilk maddeye Türkiye Devletinin Hükümet şekli Cumhuriyet'tir yazdık. Her şeyi hazırladıktan sonra geriye kalan tek şey beklemektir. 29 Ekim saat 13.30 da parti grubu toplantısı için toplandı. İlk söz bendeydi ve kürsüye çıkıp konuşmaya başladım:

-Saygıdeğer arkadaşlar, üzerinde durduğumuz meselenin çözümünde karşılaşılan güçlüklerin sebebi, bütün arkadaşlarca anlaşılmıştır sanırım. Eksiklik ve yanlışlık uygulamakta olduğumuz usul ve şekildedir. Gerçekten de, yürürlükteki Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'na göre, bir hükümet kurmaya teşebbüs ettiğimiz zaman, bütün arkadaşların her biri bakanları ve hükümeti seçmek mecburiyeti ile karşı karşıya kalıyor. Hepinizin birden hükümet üyelerini seçmek zorunda kalmanızda görülen güçlüğün giderilmesi zamanı gelmiştir. Geçen dönemde de aynı şekilde güçlükle karşılaşılıyordu. Görülüyor ki, bu usul bazen birçok karışıklıklara yol açıyor. Yüksek heyetiniz bu güçlüğün çözülmesi için beni görevlendirdi. Ben de bilginize sunduğum bu görüşten hareket ederek düşündüğüm şekli tespit ettim. Onu teklif edeceğim. Teklifim kabul edilirse kuvvetli ve kendi içinde uyumlu bir hükümet kurmak mümkün olacaktır. Devletimizin şekil ve niteliğini tespit eden ve hepimiz için bir gaye olan Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'muzun bazı noktalarına açıklık kazandırmak gerekir. Teklif şudur.

Dedikten sonra, bilinen tasarıyı okutmak üzere kâtip beylerden birine uzatarak kürsüden ayrıldım. Saat çoktan 18:00 olmuştu ve hemen parti grubu toplantısına son vererek, Meclis toplantısına geçildi. Nihayet kanun, birçok konuşmacıdan sonra kabul edildi. İçeriden gelen sesler bunu kanıtlıyordu çünkü içeride herkes alkışlayarak tek bir ağızdan "Yaşasın Cumhuriyet!" diye bağırıyorlardı. Cumhurbaşkanı seçilmesi için Melis'te oylama yapıldı ve 158 üyenin oyuyla birlikte ben seçilmiştim. Kürsüye çıktım ve konuşmaya başladım. Konuşmamın sonunu ise şöyle bitirdim:

-Türkiye Cumhuriyeti mesut, başarılı ve muzaffer olacaktır.

Derin bir nefes aldım bu milleti bütünleştirip yaşatmak için bir yeni imza daha atmıştık. Eminim ki gelecek nesil de bunu en iyi şekilde yaşatacaktır. Arabaya bindim ve eve gitmek üzere yola koyulduk. Akan yolu izlerken aklımda bütün ümidimin onlarda olduğunu bilmeleri adına Türk gençlerine söylemek istediğim tek bir şey vardı; Ey yükselen yeni nesil, istikbal sizindir. Cumhuriyet'i biz kurduk, onu yüceltecek ve sürdüreceğiz olan sizlersiniz. Elbette benim naçiz vücudum bir gün toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.

Nur Sena Güleciler

CUMHURİYETLE YENİDEN DOĞMAK

Bir hayaldi sanki yeniden var olmak,
Esir düşen vatanımızı tekrar kazanmak.
Bir milleti yeniden ayağa kaldırıp,
Bir avuç toprak için şehadete kavuşmayı göze aldirmek.

Etten bir duvar örüp, bağımsızlık diye akın ettiler.
Her karış toprağa hürriyet ismini verdiler.
Türk olmak bir olmaktır dediler.
Gözleri yaşlı analar gök kubbeye dualar gönderdiler.

Nice yürekler yandı bu varoluş destanında,
Kefensiz yatanların kanı vardı her bir noktasında,
Yaşam nefesi olacaktı bir milletin hayatına,
Feryat figan ağlayan insanlığın hatırına.

Bir karar verildi Ankara'da,
İlelebet Cumhuriyeti kutlayacak olan Türkler adına,
Arşa çıkan nazlı hilal'i indirmeyin dediler.
Bu vatanın dirilişine Cumhuriyet adını verdiler.

Nur Sena Güleciler

Ceren Balota

CUMHURİYETİN GETİRDİKLERİ

Takvimler 28 Ekim'i gösteriyor, tam da tahmin ettiğiniz gibi yarın 29 Ekim ama bugün her zamankinden farklı bir hisle yatağa giriyorum çünkü yarın Cumhuriyet'in tam yüzüncü yılı. Türkiye Cumhuriyeti olarak tamı tamına bir asırı geride bıraktık bu da yarınki törenlerin ve düzenlenen tüm etkinliklerin daha coşkulu, gökyüzündeki güneşin bile bundan mutluluk duyarcasına daha bir parlak gözükeceğini işaret ediyor. Ben de yarını büyük bir heyecanla beklerken gözlerim istemsizce kapanıyor.

Haydarpaşa Tıp Fakültesi'nin önündeyiz ve hemen karşısında durduğumuz bir kadın var "Suat Rasim" cumhuriyetin ilk kadın cerrahı o kadar heyecanlı ki... Yıl 1930 kadınlar seçme ve seçilme hakkını kazanıyor. Yıl 1931 Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu kuruldu. Yıl 1933 Türkiye'nin en köklü eğitim kurumlarından Darülfünun-ı Şahane, İstanbul Üniversitesi adını aldı. Hemen ardından 1934'teyiz tam on sekiz kadın milletvekili TBMM'de ki görevlerine başladı. Yıl 1937 laiklik ilkesi anayasaya alındı. Yıl 1939 Semiha Berksoy Berlin'de Richard Strauss'un "Ariadne auf Naxos" isimli eserinde başrol oynadı ve Batı Avrupa'da sahneye çıkan ilk Türk opera sanatçısı oldu. Meclise gidiyoruz yıl 1946 çok partili sisteme geçilmiş ve halk ilk defa iki partinin yer aldığı bir pusulaya mühür basacak. Yıl 1950 Müfide İlhan atanan ilk kadın belediye başkanı oldu. Yıl 2003 Feryal Özel ve takım arkadaşları ilk kez bir karadeliği görüntüledi. Yıl 2006 yazar Orhan Pamuk Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü. Yıl 2015 Prof. Dr. Aziz Sançar Nobel Kimya Ödülü'nü aldı. Yıl 2023 Prof. Dr. Mete Atatüre Cambridge Üniversitesi Cavendish Laboratuvarı'nın yeni başkanı oldu ve yıl 2023 Ekim 29 herkes coşkulu cumhuriyetin yüzüncü yılını kutluyoruz, her yerde duyulan marşlar, ellerinde bayraklarla küçük çocuklar derken uyanıyorum ve erkenden hazırlanıp aynı heyecan ve coşkuyla okuluma gidiyorum.

Fatma Can

BİR ASIR

Deniz, o yıl birinci sınıfa başlamıştı. Daha okul başlayalı bir hafta olmamıştı ki öğretmenlerin ve üst sınıflarının Cumhuriyet Bayramı için çalışmalar yapmaya başladığını görmüştü okulunda. Duyduğuna göre o yıl kutlanacak Cumhuriyet Bayramı 100. olacaktı ve "çok özel"di. Neden özel olduğunu anlayamamıştı Deniz. Geçen yıl da "Cumhuriyet'in Kuruluşu"nu kutlamışlardı ne de olsa. Abisinin gösterisine gittiklerini hatırlıyordu o kadar.

O sırada Deniz'in yanına bir ortaokullu oturdu. Adını bilmese de daha önceden birkaç kez konuştuğu bir kızdı.

Deniz, yanındakinin omzuna dokunup: "Bir şey sorabilir miyim?" dedi. "Tabii ki. Bir şey mi oldu?"

"Yok yok öyle değil. Bütün okul Cumhuriyet Bayramı için çalışma yapıyor ya. Geçen yıl da kutlamıştık ama bu yılki kutlama daha önemli diyorlar. Bu yılki bayram niye böyle?"

Kız, bir süre düşündükten sonra: "Bir asır nedir bilir misin?" diye sordu. "Evet."

"Uzun mudur?"

"Evet."

"İşte bu yüzden bu yıl özel. Bir asırdır Türkiye Cumhuriyeti'nin ayakta olduğunu gösteriyor."

Sonra kız, açıklamasının pek de anlaşılır olmadığını fark etti.

"Cumhuriyet nasıl kazanıldı size öğrettiler mi?"

"Annem biraz anlatmıştı ve hakkında bir kitap okumuştum galiba."

"O zaman tekrar anlatayım. Şöyle düşün: Bir ülke var, diğer bütün ülkeler onu parçalamak istiyor, ülkeyi yönetenler sadece kendini düşünüyor, halk fakir ve güçsüz. Burada, bir genç -Mustafa Kemal Atatürk- ülkesini ve milletini kurtarmak istiyor ve bu hedef için hayatı boyunca çalışıyor. Kendinden kat kat güçlü düşmanlara karşı, o 'fakir ve güçsüz' dediğim halkla beraber savaşıyor ve kazanıyor. Çünkü halkı da onun gibi ülkesini kurtarmak istiyor. Dahası bu genç, tabii artık yetişkin, 'bizim ülkemiz kimsenin kontrolünde olmayacaktır' diyor ve cumhuriyeti ilan ediyor. Haftaya bu ülke Cumhuriyet'in 100. yılını

görecek. Bu da, kurulan yeni cumhuriyet bir asırdır ayakta, imkansız sanılan adımlar atıldı ve başarılı olundu demek. Yani taa 100 yıl önce ekilen tohumlar büyüyüp ağaç oldu ve o zamanın insanları ülkelerini gerçekten de kurtarabildi."

Kız durdu ve birinci sınıfa giden birine tek seferde takip edebileceğinden çok fazla şey anlattığını fark etti.

Deniz, kızın beklediği gibi "Tekrar anlatabilir misin?.." diye sordu. Aldığı yanıt "Elbette." oldu.

O gün eve dönerken bir cumhuriyet çocuğu, üstüne bastığı toprakların önemini bir kez daha anladı.

Ayça Gülşen Al

KURTULUŞUN ADI

Hava soğuk. Ankara soğuk günlere alıştı,yanan İzmir'in aksine. Savaşın karanlık günlerinde halkın yüreği de yanmıştı memleketle beraber. Ama o gün,1923'ün 29 Ekim'inde sanki güneş farklı doğmuştu. Güneş karanlık yüreklere de doğmuş, beraberinde umut, mutluluk ve Cumhuriyet'i getirmişti.

Sanki gri binanın önünde mahşer günümüşçesine sevdiğini arıyordu herkes.Birileri sarılıyordu, birileri sevinçle haykırıyor,birileri ağlıyordu. Bakmakla görmek farklıdır derler. Ben hepsinin yüreğinde acıyı, özgürlük aşkını görüyordum. Sanki hepsinin yüreği bir olmuş kurtuluşun adını "Cumhuriyet" koymuş, umutsuz yarınların ilacını bulmuştu.

Bugünün gençleri, yarınların büyükleri olarak Cumhuriyet, Anadolu topraklarındaki mezarlara yâr edilmiş ecdadımızın bize emanetidir.

Şevval Aydınc

"Ey yükselen nesil! İstiklal sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu devam ettirecek olan sizlersiniz."

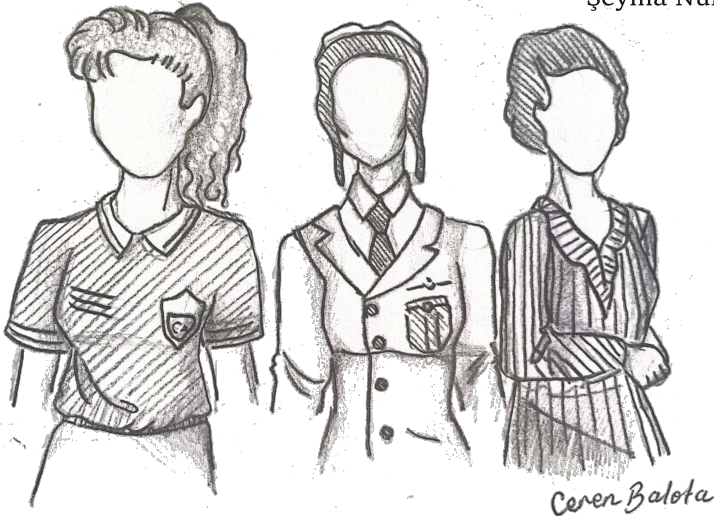
CUMHURİYET VE KADIN

Cumhuriyet'imizin kuruluşu, 1923 yılında ilan edildiğinde ülkemizi birçok açıdan köklü değişikliklere taşıdı. Modernleşme ve siyasal yapıda laik Cumhuriyet'in kabul görmesiyle birlikte bu topraklarda kadının önemi artmaya, daha da önemlisi varlığı kabul edilmeye başlandı. Osmanlı'nın bırakmış olduğu kadınsız bir siyasal toplumdaki, modern Türkiye'ye geçilirken kadınlarımızın toplumsal statüsünü değiştirmek ve bu bağlamda Cumhuriyet'le birlikte eski düzeni yıkma ve geri kalmışlıktan kurtulma Ata'mızın en önem verdiği uğraşlardan biri olmuştur. Konuşmalarında Türk kadınının değerini sürekli yücelten ve ona güvenini daima belirttiğini gösteren ifadeler yer vermiştir. Milli Mücadele Döneminde gerek cephe önünde gerek arkasında kadınlarımızın gösterdiği fedakarlık örneği ve mücadele azmine dayanarak "Şuna inanmak lazımdır ki dünya yüzünde gördüğünüz her şey kadınların eseridir." der İzmir'de yaptığı bir konuşmada.

Hakimiyetin artık halkta olmasıyla birlikte kadınların toplumsal rolleri de değişmeye başladı. Kadın; aileye bakmakla yükümlü "hizmetçi" konumundan çıkıp iş gücüne katılmaya, ekonomik ve ifade özgürlüğünün getirisiyle daha fazla alanda söz sahibi olmaya başladı. Eğitimde de büyük adımlarla laik bir ülke için ilkokuldan itibaren kız-erkek karma eğitime geçilmesi, Teşkilatı Esasiye Kanunu ile kadınlarımızın birçok Batı ülkesinden bile önce seçme ve seçilme hakkına sahip olması ve verilen siyasi haklar, Şapka Kanunu ile kıyafet zorunluluğunun kalkması, keza Medeni Kanunla kadınlarımızın aile ve çalışma yaşamında erkekle eşit bir şekilde yer alması kadını topluma güvenli bir şekilde yerleştirme yolunda çok büyük adımlar oldu. Bu konu bağlamında sanatta, siyasette, askeriyede ve hayatın her alanında bize öncü olmuş kadınlarımızın hepsini yazımda belirtmeyeceğim için gönlüm rahatsız olsa da her birinin ülkemiz ve kadının varlığı için yaptıklarının ne kadar önemli ve kutsal olduğunu, isme bakmadan Türk kadınının neler yapabileceğinin gerek geçmişimizden gerekse günümüzde hala savaşmakta olduğumuz konulardan görebiliyorum. 100 yıl sonra Türkiye'de her ne

kadar kadın cinayetlerinden, toplumun kadını alt tabakada ele almasından ve cinsiyet eşitsizliğinden mustarip bir halde, kadının değeri sadece 8 Mart'ta yayımlanan takı mücevher reklamları ve çiçek şölenleriyle varmış gibi gözükse de Atatürk biz gençlere ve kadınlara aslında yapmamız gerekenin ne olduğunu birçok yerde gösterdiği gibi burada da gösteriyor. Öncü olmamız gerektiğini, değişmesi ve gelişmesi gereken olguları cinsiyetlerle değil düşüncelerimizle, eylemlerimizle değiştirebileceğimizi, geçmişe baktığımızda ilk kadın savaş pilotumuz Sabiha Gökçenle, ilk kadın muhtarımız Gül Esin, ilk kadın doktorumuz Safiye Ali'yle ya da ilk kadın milli maç hakemimiz Lale Orta'yla, ilk kadın tiyatrocumuz Afife Jale ve ilk grafik sanatçımız Aliye Berger'le görüyoruz. Saksak bitmeyecek daha nice ismin başardıklarının hiç de kolay şartlarda gerçekleşmediğini hepimiz biliyoruz. Değeri yüksek olayların ve önemli değişimlerin zor şartlar altında gerçekleştiğini, tıpkı bir elmasın yüksek sıcaklık ve basınç altında ortaya çıkması gibi, Türk kadınlarımızın kendilerinin ve başarılarının da elmas değerinde olduğunu ve aynı şeyleri bizim de birlikte el ele yapabileceğimizi hatırlatmak istiyorum. Umut, geçmişteki Türk kadınının en büyük değeriydi ve biliyorum ki 100. yılda bizimle ve gelecekte de Türk kadınıyla hep var olacak!

Şeyma Nur Divan

CUMHURİYET...CUMHURİYET...CUMHURİYET...CUMHURİYET...

Küçükük umutların ne kadar büyük ideallere ulaşabileceğinin en güzel göstergesidir bence :)
Şeyma Nur Divan

Küçük bir kıvılcımla başlayan milli mücadelenin en güzel hediyesidir cumhuriyet.
Belinay Hergün

Cumhuriyet, özgürce yaşayabilmek ve bunun değerini bilmektir.
Ayça Gülşen Al

Cumhuriyet, varlığında umursamadığınız ama yokluğunda can çekiştiğiniz durumların en ağırıdır.
Aslı Yokuş

Cumhuriyet 29 Ekim'de tek heyecanımızın tatil olmamasını sağlayan şeydir, bu şey olmalıdır.
Ahmet İlker Eroğlu

Cumhuriyet, yüzlerdeki ışık ve gözlerdeki umuttur.
Havva Kösebey

Cumhuriyet, televizyonunuza uzaktan kumanda gelmesidir.
Zuhal Bilge Kum

Cumhuriyet, batan bir güneşi, emek vererek tekrar doğurmaktır.
Fatma Zehra Kuşakcı

Benim için yandığı günden beri sönmeyen ve her gün ateşi daha da gürleşen, halkın dört elle sarıldığı bir meşaledir cumhuriyet.
Fatma Can

İlelebet payidar kalacak olan köklü bir çınar ağacıdır cumhuriyet.
Demirkan Çağlayan

Cumhuriyet tek bir kelime olmasına rağmen içinde çok fazla anlamı barındıran bir yaşam sevincidir.
Elif Sertbaş

Cumhuriyet tüm karanlığa inat doğan güneştir.
İrem Hakgüder

Cumhuriyet bir bebeğin ilk adıımıdır, karanlıktan sonra görülen ilk ışıktır. Başlangıçta göz kamaştırır, şok eder ama alıştığınızda varlığını dahi hissetmezsiniz. Ancak yok olursa farkına varırsınız.
Batu Yalçınkaya

YET...CUMHURİYET...CUMHURİYET...CUMURİYET...CUMHU

Cumhuriyet, özgürlük güneşiyle aydınlanan yarının umudu.

Hilal Selime Dizdar

Bundan yüz yıl önce Türk halkının egemenliğe kavuşma umudu olan cumhuriyet biz bugünün gençlerinin geleceğe yönelik hayallerinin var olma sebebidir.

Zeynep Özinan

Yarınlarımızın umudu, bugünlerimizimizin mutluluğu ve geçmişimizin gururudur cumhuriyet.

Ece Bilen

Ankara'nın kar yağabilecek soğuşuna baharı getiren, insanın için kıpır kıpır eden tatlı bir telaştır Cumhuriyet.

Eylül Selver Kılıç, 66. Dönem

Benim için Cumhuriyet; altmış dört yıl boyunca birlikte yaşayıp, yaşadıkları her günü kavga ederek geçiren babaanne ve amcamın kol kola girip oy vermeye gitmesidir.

Elif Naz Öksüz, 66. dönem

Cumhuriyet benim için umut ve hayaldir, bir zamanlar bir milletin hayalinin peşinden gidildiği gibi

Doğa Alkan 67. Dönem

Cumhuriyet coşkusu, Atatürk'ün vizyonunu takip eden gençlerle birlikte, ilerlemenin sonsuz bir yolculuk olduğunu ve her yeni günün yeni başarılar getireceğine olan inancımızı yansıtarak, tarihi mirasa saygıyla yaklaşan, özgürlükleri kutlayan bir yaşam biçimidir.

Erhan Urak 67. Dönem

"Kurtuluş", Ankara'da bir mahalledir. "İstiklal", Taksim'de bir cadde. "Ulusal Egemenlik" yazılır Çocuk Bayramı'nın yanına. Ve birkaç senede bir, birkaç kağıda, birkaç mühür basmak, "demokrasi"nin ilkelerindedir. "Cumhuriyet", kimilerinin bu sene pazar gününe denk geldiği için üzüldüğü bir resmi tatildir. Bu kelimeler, sadece bu kadar mı eder?

Mustafa Berke Selvitopu, 66. Dönem

İnsan ömrünü bu dünyaya bıraktıklarıyla uzatır. Şimdi yürüdüğümüz topraklarda bir zamanlar, ölümsüz insanlar dolaşırdı. Bu yüzden bence Cumhuriyet, gururlanmaktır her yürüdüğün kaldırım taşında.

Başak Nisan İvgen, 64. Dönem

CUMHURİYET İŞTE

29 Ekim herhangi bir gün gibi geçiyordu. Çünkü herhangi bir gündü benim için. “Nerede o eski bayramlar?” Ben nereden bileyim? Ben eski biri değilim, arkadaş! Gencecik bir insancığım Maşallah! Tam 12 yaşında! Yürüyüş olurmuş da bando varmış da falan filan... Yok işte efendim yok! Ben hiç görmedim, yok!

Geldim okula, ortaokuldayım, dediler bu Cumhuriyet Bayramı 29 Ekim’de kutlanır. Tamam dedim, ezberlemiştim zaten ilkokulda. Tatil yapıyorlar fazladan bir gün yatıyoruz hafta sonuna gelmezse. Neyse işte geldik okula, bundan önceki hafta sınıfı süslemişlerdi bayraklarla falan. Bu sene normal süslere ek 100. yıla özel süsler de asmışlar, yani güzel olmuş. Ders başladı bizim öğretmen nası’ heyecanlı bi’ görsen... Ben anlamıyorum kanka, yani evet Atatürk’ü seviyorum, cumhuriyet güzel de... Heyecan yok yani. Bir de beni suçluyor her gördüğüm yaşlı:

“Bizim zamanımızda böyle değildi.”

“Gençler artık hiç önemsemiyor bayramları.”

NE YAPAYIM ARKADAŞ! Korusaydın heyecanını bana da kalsaydı. Efendime söyl’im, gençler şöyle yapmış böyle yapmış... Sen yapamamışsın! Yaptırsaydın devam etseydi. Allah Allah...

Sinirlendim şimdi, neyse okul bitti eve geldik haberlerde cumhuriyeti kutlar gibi yaptık. Sonraki gün okula gittik, eve geldik... Okula gittik, eve geldik...

O hafta arada bi’ 100. yıldan bahsettik sonra geçti unutuldu. 100. yıl geçti sonra 101. yıl gel’cek ama onların umurlarında olmayacak, 102 de gelir 103 de... Hepsi unutacak ama ben unutmayacağım biliy’on mu? Çünkü ben de büyüdüğümde ve bayramlar unutulduğunda benim zamanımda bayramlar vardı tatil olurdu diy’cem, benim çocuklarım da bayramda tatil olmasının nasıl olduğunu hayal etmek zorunda kalacak!

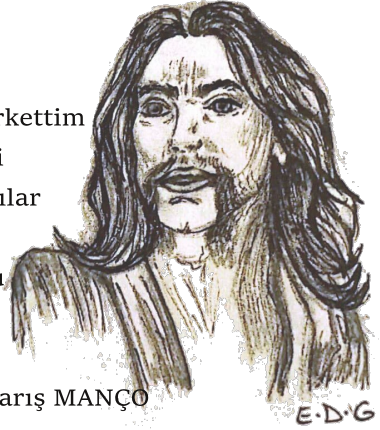
Ahmet İlker Eroğlu

2023

Merhaba,biliyorsunuz ki bu yıl Cumhuriyetimizin 100.yılı . Bu yıla özel bir şarkı söylendiğini biliyor muydunuz? Şimdi size bu şarkıdan bahsedeceğim .Bundan tam 28 yıl önce- yani 1995- yılında Barış Manço Osaka’da bir konser verdi ve konserin sonunda 2023 yılına özel yazdığı bu şarkıyı söylemeden önce 2023 yılına dair dileklerini sıralıyor,şu sözü söylüyor: 2023 yılında benim ülkem Türkiye 100 yaşında basacak. Ve konuşmasına şu sözlerle devam ediyor ‘Parçamızın adı 2023 cumhuriyetimiz 2023'te 100 yaşına basacak o yıl ben 80 yaşında olacağım 2023 yılında tekrar buraya gelmek istiyorum ve bu şarkıyı tekrar burada söylemek istiyorum. ‘Ne yazık ki tam olarak bu konserden dört yıl sonra Barış Manço hayatını kaybetti ama 2023 yılına yazdığı bu şarkı sözleri ile kalbimizde yaşamaya her zaman devam ediyor...

Yağmur Karaaslan

2023'ün ılık bir Ekim sabahında
Bacaklarımda hafif bir uyuşma ile uyandım
Ve sanki yüz yıllık ulu bir çınar gibi
Kök salmaya başladım o sabah
Ve ilk kez sağımda solumda
Asırlardır durmakta olan diğer çınarları farkettim
Doğudan hafif bir seher yeli yükseldi
Ve asırlık çınarlar beni de aralarına aldılar
Ve 2023'ün ılık bir Ekim sabahında
Yeni bir kayaların oğlunun doğuşunu
Beraberce seyre koyulduk

Barış MANÇO

2023 (Kayaların Oğlu)

-Barış Manço

BİZİM MİLLİLER

Cumhuriyet'in 100. yılını kutladığımız 2023'te herkes bu yüz yıl içinde elde edilen başarıları kendi ilgi alanının penceresinden görmeyi tercih ediyor. Belki de algıda seçicilik yüzünden. Ben de cumhuriyetimizin yüz yılına bir sporcu gözüyle bakayım o halde.

Her sporcunun hayalidir milli takımda oynamak. Milli takımda oynamayı geçtim sadece okul takımında oynuyor olmak bile çok büyük bir zevk ve tutku uyanıtıyor bende, sanki milli formayla maça çıkıyormuş gibi hissediyorum her seferinde. Bir topluluğu temsil ediyor olmanın verdiği istek ve hırsla da daha çok zevk alıyorsun tabii ki. O sebeple yazıma milli takımlarla başlamaya karar verdim.

Türkiye'de spor dediğimizde futboldan başlamazsak olmaz tabii. Futbolda 2002 yılında Dünya Kupası'nda en iyi başarısına ulaşan millilerimiz finale çıkamamanın üzüntüsünü üçüncülükle taçlandırmışlar. Genel olarak ülkemizde futbol fanatikliği milli takımda karşılığını bulamadığını düşünüyorum. Türk kulüplerinin Avrupa ve dünyada başarıları daha büyük. 2000 senesinde Galatasaray'ın UEFA Şampiyonlar Ligi'nde şampiyon olup kupayı ülkemize getirmiş olmaları ya da Fenerbahçe'nin 1967'de Balkan Kupası'nı kazanmış olması gibi.

Basketbolda da durum çok farklı değil. Milli takımın en büyük başarısı 2010 Dünya Kupası'ndaki ikinciliği. Yine kulüplere baktığımızda ise Fenerbahçe 2017 senesinde Euroleague şampiyonu olarak bu başarıyı elde eden ilk Türk kulüp olmayı başardı. Anadolu Efes ise 2021 ve 2022 senelerinde arka arkaya iki kez Euroleague şampiyonu olarak bunu başaran ilk Türk kulüp oldu.

Türkler ve spordan bahsederken güreşten bahsetmesem olmaz tabii. Yaklaşık 600 yıllık bir geçmişe sahip olan Kırkpınar Yağlı Güreşleri gelenek olarak hâlâ devam ederken her sene uluslararası mücadelelerde de adımızı bahsettirmeden geçmiyoruz. Yakın tarihlerde 1991 yılında doğmuş olan Yasemin Adar 2 kez dünya, 6 kez Avrupa şampiyonu olurken 1989'lu Rıza Kayaalp ise 5 kez dünya, 12 kez Avrupa şampiyonu olarak göğsümüzü kabartmıştır. Bu isimlerin yanında değinemediğim daha onlarca milli gururumuz var elbette.

Yine Türk deyince akla gelen okçuluk sporunda da her sene başarılar kazanmaktayız. Ben bunun sebebini okçuluğun kültürümüzle bütünleşip tarihimizde büyük bir yer tutmasına bağlıyorum. Kanımızda ok ve yayı iyi kullanmak oldu-

ğunu düşünüyorum. Her sene şampiyonluk üstüne şampiyonluk kazanan Mete Gazoz da bunun en büyük kanıtıdır bence.

Bu sporları bir kenara koyalım. Şimdi son birkaç yılda ülkemizde oldukça etkili olan voleybola gelelim. Biz bir voleybol ülkesiyiz. Bunu geçtiğimiz yazdan da görmek mümkün bence. Üç aya üç farklı şampiyonluk sığdırdık ve olimpiyat biletimizi aldık. Önümüze çıkan her türlü rakibi yok sayıp üst üste 22 maç kazandık. Hatta bu 22 maçta sadece 11 set kaybettik ve ismimizi tarihe altın harflerle yazdırdık diyebiliriz.

Farkındaysanız diğer sporlardan bahsederken “onlar” derken şimdi “biz” diyorum. Onlar bana biz gibi hissettiriyorlar. 85 milyon onların bir parçasıymışız gibi sanki. Bunun nedeni bence takım içinde bireysel çıkarları ve mevzuları umursamayıp birlikten gücün nasıl doğduğunu bize göstermiş olmalarıdır. Onlar bize birlikte gülmeyi, birlikte sevinmeyi, zorluklarla birlikte başa çıkmayı, önümüze koyulan engelleri önemsememeyi, birlikte olmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlattılar.

Cumhuriyetimiz için böyle önemli bir yılda özgür Türk kadınının neler yapabileceğini bütün dünyaya gösterdiler ve kendilerine Atatürk’ün kızları diye bahsederek bu şanlı seneyi de Atatürk’ümüze bahşettiler.

Her sene serbest dalış yarışmalarında ülkemizi temsil eden Şahika Ercümen de 100. Yılı boş geçmedi. Ülkemizde böyle bireysel sporlar yeterli değeri görmüyor ve medyada yeterince yer almıyor ne yazık ki. Ben bile adını bu yazıyı yazacağım zaman hocamızdan duydum. İsteddiği desteği alamasa da 2 sene boyunca çalışıp yine kendine ait olan Türkiye rekorunu, 94 metre, 3 dakika 14 saniyede 100 metre dalarak geçti ve 100. yılı bu şekilde taçlandırmış oldu.

Milli duyguları uç noktalarda yaşamayı seven bir millet olarak Cumhuriyet’in 100. yılında elde ettiğimiz başarıları katlayacağımız bir yüzyıl bizi bekliyor. Birlik olmayı başardığımız sürece önümüzde kimsenin duramayacağını biliyoruz. Önümüzdeki yüzyılları şekillendirirken geçmişimizi unutmayıp hatalarımızdan ders çıkararak daha aydınlık yarınlara yürümeliyiz. Kendi kişiliğimizden, benliğimizden ödün vermemeli ve en iyisi olmak için çabalamalıyız. Atamızın da dediği gibi “Türk gençliği, sağlıklı yetişip spor yaparsa ulusumuzun geleceği güvence altındadır.”

Batu Yalçınkaya

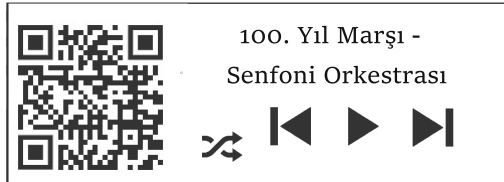
CUMHURİYET

Her karışında bir yiğit yatar,
Her yiğidin kanı deli akar.
Yiğitler büyür ve olur Kamâl,
Kamâllar bir cumhuriyet kurar!

Sandığın başında kadınlar ve erkekler,
Her birinin elinde birer zarf, neler neler
Birçok minnet kalplerinden geçirirler.
Hepsinin yüzünde gülümser cumhuriyet.

Güneş neşeyle eşit doğar burada artık,
Herkes gururla dolaşır, omuzları kalkık.
Sevinç sarhoşu olmuş, yanaklar kızarık
Toprağı bile Cumhuriyet kokar buranın

Havva Kösebey

ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLARI

Cumhuriyetimizin 100. yılını ilk günkü heyecanımızla kutluyoruz. Kazandığımız nobel ödülleri, yetiştirdiğimiz nice Cahit Arflar, Aziz Sancarlar, Dilhan Eryurtlar bilime yön verdiler. Sporda şampiyonluk uğruna verdiğimiz çetin mücadeleler, döktüğümüz terler bizi tadına doyum olmayan şampiyonluklara ulaştırdı. Göğsümüzü kabartan Mete Gazozlarımız, Filenin Sultanlarımız, Naim Süleymanoğullarımız, Busenaz Sürmenelerimiz dünyanın dört bir yanına Türkiye Cumhuriyetimizi duyurdular. Düşüncelerimizin dili, duygularımızın tercümanı olan edebiyatımız, resmimiz, müziğimiz bize bambaşka bir boyut kazandırdı. Düşüncelerimizin şekillenmesine yardımcı olan, anlam arayışlarımıza renk katan Sait Faikler, Attila İlhanlar, Ahmet Hamdi Tanpınarlar, Orhan Pamuklar ve daha niceleri... Duygularımızı yaptığı resimlerle anlatan, içimizdeki estetik ruhu uyandıran İbrahim Çallılar, Turgut Zaimler, Elif Naciler yaşamımıza renk kattılar. Besteleriyle, müzikleriyle ruhumuza dokunan Fazıl Saylar, Barış Mançolar, Şebnem Ferahlar, Sertab Erenerler tüm dünyada ses getirdiler. Öte yandan yapay zekanın ya da sosyal medyanın etkisiyle -adına her ne dersiniz deyin- robotlaşmadık. Bize verilen bu güzel armağana sahip çıkıyor, onu gelecek nesillere en güzel şekilde aktarıyoruz. Tabii ki pek çok zorlukla karşılaştık. Ancak bu, pes ettiğimiz anlamına gelmez. Türk milleti olarak birlik olduk, birbirimize destek olduk ve her zorluğun üstesinden geldik. Belki hâlâ sorunlarımız var ama önemli değil. Önemli olan hiç bir sorunla karşılaşmamak değil, karşılaştığımız sorunları hep beraber çözüme kavuşturmak.

Fatma Zehra Kuşakcı

SAHNE - CUMHURİYET SAATİ

TBMM, GENEL KURUL SALONU (İÇ-GECE)

Bulunduğu ortama ait olmadığı belli olan bir flip saat görürüz. Yankılanan bir ses duyulur.

KİŞİ 1: Saat kaç, çocuk?

Saatin camındaki yansımada UMUT'un yüzü belirir.

UMUT: 00.01.

KİŞİ 2: Gece yarısı, paşam.

UMUT dönüp arkasına bakar. Onun baktığı tarafa baktığımızda KİŞİ 1'in MUSTAFA KEMAL, KİŞİ 2'nin askeri kıyafetler içerisindeki SUBAY olduğunu görürüz. MUSTAFA KEMAL ve SUBAY aralarında konuşmaya başlar ancak biz onları duyamayız. Tekrar UMUT'a döndüğümüzde şaşırmıştır ve arkasında duran saat 00.02'yi göstermektedir. Biz kamerayla yavaşça dönerken mekan biraz değişir, renkler canlılaşır. Bu andan sonra kamerayla sürekli UMUT'un etrafında yavaşça döneriz ve saatin her bir dakika ilerlemesiyle mekan da biraz değişmiş olur. Saat 00.03'ü gösterir. UMUT hala şaşkınca etrafına bakıp neler olduğunu anlamaya çalışır.

UMUT (Sessizce): Ne?

Saat ilerlemeye devam eder, 00.04. UMUT'un etrafında dönerken tekrar saati görürüz, 00.15. Ayak sesleri duyarız. Yine MUSTAFA KEMAL ve SUBAY oradadır.

MUSTAFA KEMAL: Saat kaç, çocuk?

UMUT (Aniden): Çeyrek geçiyor!

SUBAY: Çeyrek geçiyor, paşam.

Sadece UMUT ve saat görünür, 00.20.

UMUT: 5 dakika geçmedi ki...

Az önce MUSTAFA KEMAL ve SUBAY'ı gördüğümüz yerde artık kimse yoktur.

UMUT: Neden beni duymadılar?

UMUT'un nefes alışları hızlanır.

UMUT: Neden buradayım? Hangi zaman bu?

Saati görürüz, 00.35.

UMUT: Zaman neden bu kadar hızlı akıyor?

UMUT'un etrafında bir tur daha döndükten sonra saat 00.50'dir. Dönmeye devam ederken, UMUT'un arkasında bir kürsü ve kürsüde konuşan biri belirir. Konuşanın sesini başta duyamayız, sonra duyarız.

KİŞİ 3: Cumhuriyetimizin 50. yılında...

Sesi gitgide kısılır ve tekrar duyulamaz hale gelir.

UMUT: Yıl... Yıl mı?

Saat, 00.59 olmuştur. UMUT dizlerinin üzerine eğilip saati dikkatlice izler. 00.60, 00.61, 00.62... UMUT iyice şaşırmıştır.

UMUT: Yıl!.. Yıllar...

UMUT'un etrafında daha hızlı dönmemizle saat de daha hızlı ilerler, mekan daha hızlı değişir.

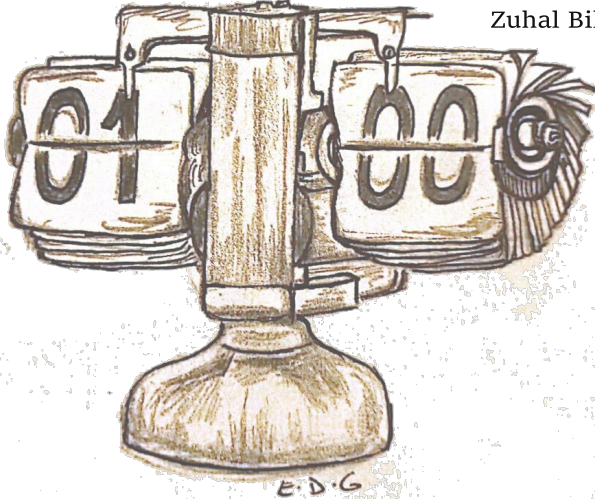
UMUT: Meclisteyim, cumhuriyet yılları, dakikalar akı... Dakikalar değil yıllar akıyor. Saat dakikaları değil yılları gösteriyor. Cumhuriyet yıllarını...

Dönerken aniden dururuz. Saat de durur, 01.00.

UMUT: 100!

Saat bir süre ilerlemez. UMUT'un panik olmaya, endişelenmeye başlayacağı anda saat devam eder, 01.01. UMUT belli bir rahatlama yaşar, gülümser. Ve saat ilerlemeye devam eder.

Zuhal Bilge Kum

29.10.1924

Merhaba 100. Yıl gençleri;

Şu an gerçekten çok gururluyuz çünkü ülkemiz büyük bir zaferi, çok zorlu şartlar altında mücadele ederek kazandı. Zorlu bir süreçten sonra baskı altında olmadan özgür bir şekilde ne mutlu ki cumhuriyetimizin ilk yılını kutluyoruz. Bugün herkesin gözleri yaşlı ama bunlar hüznün göz yaşları değil, bunlar mutluluğun, coşkunun ve zaferin göz yaşları. Bugünlerde ülkemiz çok iyi şartlar altında değil ama insanlar birbirlerine ellerinden geldiğince yardımcı olmaya çalışıyor. Umarım siz cumhuriyetimizin 100. yılını kutlarken refah içerisindesinizdir. Bu dönemin gençleri olarak ülkemizin doktorları, ressamı, şairleri ve daha fazlası olmak için çabalıyoruz. Aynı şekilde sizlerin de ileride ülkemizin geleceği için çabalayacağınıza inanıyoruz. Çünkü bizden sonra bu güzel cumhuriyet meşalesini siz karanlıkları aydınlatmak için kullanacaksınız. Anahtar kelimeleriniz çalışmak, başarmak ve başarma azmi olsun. Bu bilinçle atamın büyük bir inanç ve sevgisiyle ilmek ilmek ördüğü bu cumhuriyet sizler sayesinde daha nice yüzyıllar görecek.

Zorlu bir dönemden geçip ülkeyi yeniden kuran ve müreffeh bir seviyeye getiren Atatürk ve silah arkadaşlarına sonsuz teşekkürlerimizi iletir, cumhuriyetimizin 100. yılına sevgilerimizi yollarız.

Belinay Hergün

30.09.2023

150. yılda mektubumu okuyacak herkese merhaba,
Bu satırları okuduğunuzda, Cumhuriyetimizin 150. yılındayız ve ben 64 yaşında olacağım. Yaşlanacak olmamız bizi üzse de 50 yıl daha bu ülke de Cumhuriyetle yaşamak insanı mutluluk dışındaki duygulardan alıkoyuyor. Bu satırları yazdığım an, Cumhuriyetimizin 100. yıl heyecanını yaşıyorum. Gelecekteki nesillere, geçmişimizin bize verdiği güçle daha iyi ve başarılı bir ülke bırakmayı umut ediyorum. 150. yıla ulaşmış olmamız hem zamanın ne kadar hızlı aktığını hem de devletimizin istikrarlı ve kararlı bir şekilde varlığını sürdürdüğünü gösteriyor. Biz Mustafa Kemal Atatürk'ün çocukları olarak, onun bize emanet ettiği görevi yerine getirmenin gururunu yaşıyoruz. Sizin de bu güzel yurda sahip çıkmak için elinizden gelenin en iyisini yapmaya devam edeceğinizden eminim. İçinde bulunduğunuz dönemde yaşananları tahmin etmek zor, ancak 100 yıl boyunca yaptığımız gibi spor, sanat, bilim ve yine birçok alanda kazandığımız başarıların yenilerinin ve daha güzellerinin geldiğine eminim Gelecekteki yıllarda da bu gurur ve mutluluğu yaşamamızı diliyorum. Cumhuriyetimizin 250. ve 350. yıllarında da Atamızın izinden yürümeye ve ülkemizi daha da ileriye taşımaya kararlılıkla devam edeceğimize olan inancım tam. O yıllarda da bu yıllarda olduğu gibi mutluluk ve huzurla yaşamamız dileklerimle...

Hilal Selime Dizdar

"Ey Büyük Ata,

Varlığımızın en kutsal temeli olan,
Türk İstiklâl ve Cumhuriyetinin
sonsuz bekçisiyiz"